

4038403 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข : วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การประเมินการปฏิบัติงาน / งานสุขศึกษา / ผู้รับผิดชอบประจำสถานีอนามัย

ชื่อกิตติบัตร : การประเมินการปฏิบัติงานสุขศึกษาของผู้รับผิดชอบประจำสถานีอนามัยใน
จังหวัดนครสวรรค์ (THE EVALUATION OF HEALTH EDUCATION PERFORMANCE OF HEALTH
OFFICERS AT HEALTH CENTERS IN NAKHORN SAWAN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
: สุรพล ศรีวิชา, DOCTEUR D'ETAT EN DROIT (MENTION TRES HONORABLE), นิรัตน์ อิมามิ, วท.บ.
(สุขศึกษา), M.P.H., Ph.D., ศุภิต สุจิรัตน์, วท.ม.(ชีวสถิติ), ธีระ ศรีกรรณิจิตร, วท.ม.(ชีวสถิติ). 127 หน้า
ISBN 974-663-685-5

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินการปฏิบัติงานสุขศึกษาของ
ผู้รับผิดชอบงานประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับผิดชอบงาน
สุขศึกษาของสถานีอนามัยทุกแห่ง ๆ ละ 1 คน มีทั้งหมด 183 คน เก็บรวบรวม ข้อมูลระหว่างวันที่ 20 กันยายน 2542
ถึง 20 ตุลาคม 2542 โดยใช้แบบสอบถามที่ทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว และได้แบบสอบถามกลับสมบูรณกลับคืนมา
151 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้แก่ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square)
และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา
ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานด้านงานสุขศึกษา และการฝึกอบรมงานสุขศึกษา ปัจจัยเกี่ยวกับการได้รับการนิเทศงาน
สุขศึกษา ปัจจัยด้านความรู้ในงานสุขศึกษา และการบริหารงานสุขศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การวางแผน
การจัดองค์การ การจัดเจ้าหน้าที่ การอำนวยการ และการควบคุมงาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษาประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นเพศ
ชาย ร้อยละ 51.0 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 57.0 มีอายุเฉลี่ย 31.7 ปี อายุราชการ 0-5 ปี ร้อยละ 45.0 อายุราชการ
เฉลี่ย 10 ปี ตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนร้อยละ 60.3 มีประสบการณ์ทำงานด้านสุขศึกษา 0-6 ปี ร้อยละ
66.2 เคยฝึกอบรมงานสุขศึกษาในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12.6 ได้รับการนิเทศงานในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 54.3
ผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษา มีความรู้ในงานสุขศึกษา อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 65.6 มีการบริหารงานสุขศึกษาในภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.2 การบริหารงานรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และการปฏิบัติงาน
สุขศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 62.9 และการปฏิบัติงานสุขศึกษารายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
เช่นเดียวกัน จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า การได้รับการนิเทศงานสุขศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ
งานสุขศึกษาของผู้รับผิดชอบงานประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และ
พบว่าในภาพรวมของการบริหารงาน และการบริหารงานรายด้านทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสุขศึกษา
ของผู้รับผิดชอบงานประจำสถานีอนามัย ในจังหวัดนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้ คือ หน่วยงานระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ควรมีการแบ่งกันนิเทศงาน
สุขศึกษาในสถานีอนามัย เพื่อการนิเทศงานจะได้ครอบคลุมทุกแห่ง และจัดฝึกอบรมทักษะการบริหารงาน ในงาน
สุขศึกษาให้แก่ผู้รับผิดชอบโดยตรง ในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การจัดเจ้าหน้าที่ การอำนวยการ และ
การควบคุมงาน